

Professionaliteit van de OMO-docent

door:
P. de Kort
voorzitter beroeps-
groep OMO-docenten

Dit was het onderwerp van een forumdiscussie op 17 september 2008. Deze discussie was onderdeel van de manifestatie die was georganiseerd door de Beroepsgroep van OMO-docenten in het Willem II-stadion te Tilburg.

De manifestatie begon met een presentatie van de beroepsgroep, waarin de ontstaansgeschiedenis en de missie met bijbehorende doelstellingen werden toegelicht. Na een gezamenlijk dinerbuffet werd het programma voortgezet met de forumdiscussie.

In het forum zaten mevrouw Annet Kil-Albersen (voorzitter Stichting Beroepskwaliteit Leraren, SBL) en de heren Ton van Haperen (leraar economie, opleider en columnist), Rob Kraakman (voorzitter Raad van Bestuur OMO van 1992 tot 2008) en Marc Vermeulen (hoogleraar onderwijssociologie aan de Universiteit van Tilburg). De gespreksleider was Robert van den Elsen (docent OMO Scholengroep Helmond, deelschool Vakcollege Dr. Knippenberg).

Definitie

Het eerste deel van de discussie werd ingeleid door de stelling: 'De professional: zet de klant op de eerste plaats, is zich bewust van de voorbeeldrol, is punctueel, toetst de prestaties van collega's, spreekt slecht functionerende professionals aan op gedrag.' (Frank Kalshoven, econoom)

De heer Vermeulen miste in deze definitie dat een professional 'trots' is op zijn beroep en sprak van 'loyaliteit' ten opzichte van leerlingen, school en vakgebied en – niet te vergeten – het uitvoeren van de wet. Met dat laatste was Van Haperen het helemaal eens. De 'klant' was volgens hem de overheid, dus de samenleving (met name ouders en leerlingen).

Het beoordelen van collega's dient te gebeuren door de beroepsgroep en niet door de managers, vond Vermeulen, daarin gesteund door mevrouw Kil. Er dient dan overigens wel bepaald te worden wat een goede leraar is.

Mevrouw Kil wees op de onlangs uitgebrachte studie 'Wat is de ideale leraar?' (te vinden op www.lerarenweb.nl).

De heer Kraakman wees erop dat in de scholen vaak niet over disfunctioneren wordt gesproken en dat dit 'non-interventiedrag' het beroep geen goed doet. De heer Van Haperen voegde daaraan toe, dat de gebruikelijke kakofonie in

de lerarenkamer natuurlijk geen professioneel gesprek genoemd mocht worden.

Opleiding

De laatste stelling had betrekking op het opleiden van docenten: 'De beroepsgroep streeft ernaar zelf de toelating tot de opleiding te regelen. Tevens wenst zij de eisen vast te stellen waaraan de opleiding moet voldoen en stelt zij er prijs op die opleiding voor een deel ook zelf te verzorgen.' (Mathieu Weggeman, Leidinggeven aan professionals? Niet doen!)

Van Haperen was het niet met de stelling eens: "De wet regelt dat". Maar Kraakman vond dat de opleiding moet plaatsvinden tussen 'gesette' beroepsbeoefenaren, zoals bij advocaten, accountants en anderen. Dat levert naar zijn oordeel betere docenten op. Natuurlijk bepalen de opleidingen wel de eindtermen. Ook Vermeulen zag wel een rol voor de scholen, maar was niet voor een incompany-opleiding. En toen stelde een van de aanwezigen de vraag of er tips te geven waren om meer trots in de beroepsgroep te krijgen. Hij gaf daarbij ook voorbeelden van zaken die volgens hem de professionaliteit juist ondermijnden, zoals bijvoorbeeld het voorstel de tweede correctie van de centrale eindexamens te 'verbeteren'.

Daarop ontstond een heftige woordenwisseling tussen Van Haperen en Vermeulen. De eerste vond dat de examens moesten blijven en dat de docent zijn eigen leerlingen moest beoordelen. De tweede corrector diende slechts na te gaan of dat correct gebeurd was. De tweede vroeg zich daarop af wat Van Haperen zou doen als hij – als tweede corrector – van mening was dat de docent zijn leerlingen niet correct had beoordeeld.

Het spektakel dat volgde was voor een van de aanwezigen aanleiding een (open) brief aan Ton van Haperen te schrijven. Die brief vindt u bij dit verslag afgedrukt.